

Praha, Dalejský potok pod Hlubočepy

Vídeňka

Los Angeles

Přírodě blízké úpravy vodních toků v intravilánech

Ing. Tomáš Just

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR středisko pro Prahu a Střední Čechy
tomas.just@nature.cz

PŘÍSTUPY K REVITALIZACÍM V INTRAVILÁNECH

**Volná krajina:
Přírodní charakter toku,
tlumivé rozlivy povodní**

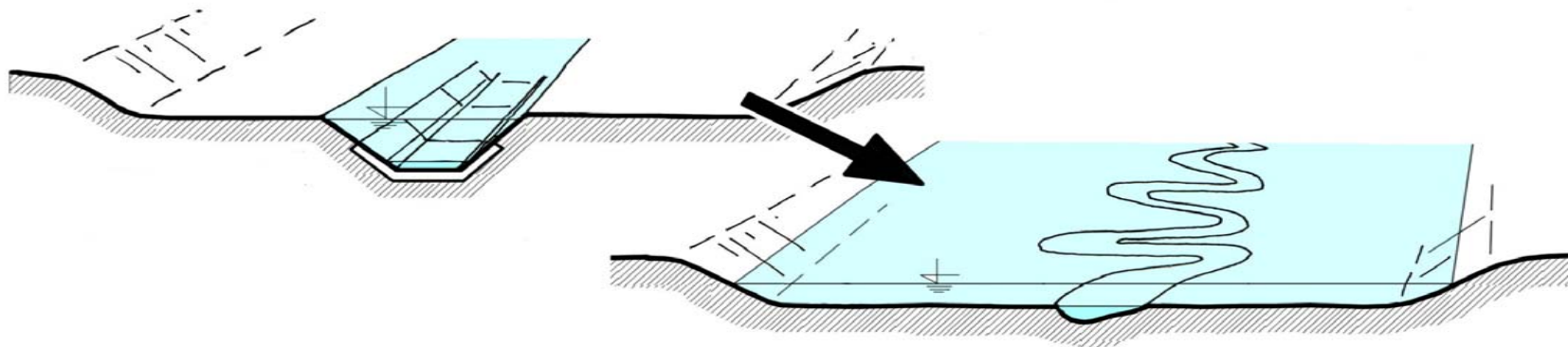
**Diferencované
přístupy k úsekům
vodního toku
různého charakteru**

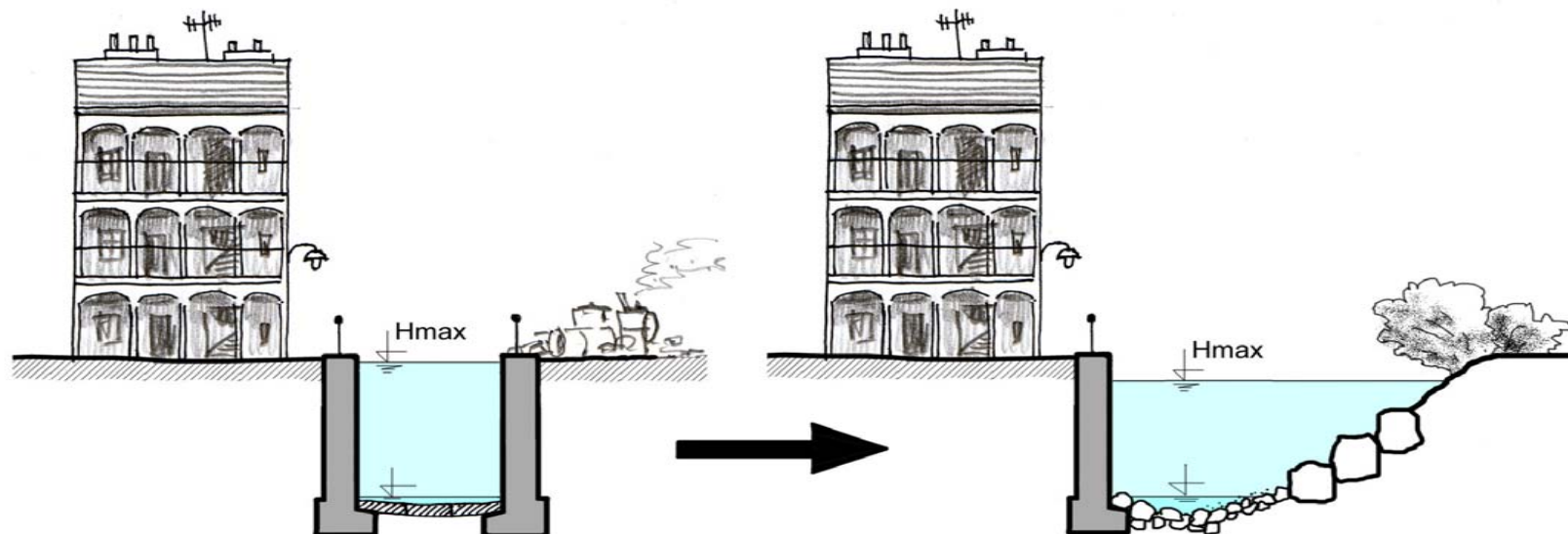
**Zástavba:
Kapacita a stabilita.**

Odlišné možnosti a cíle revitalizací

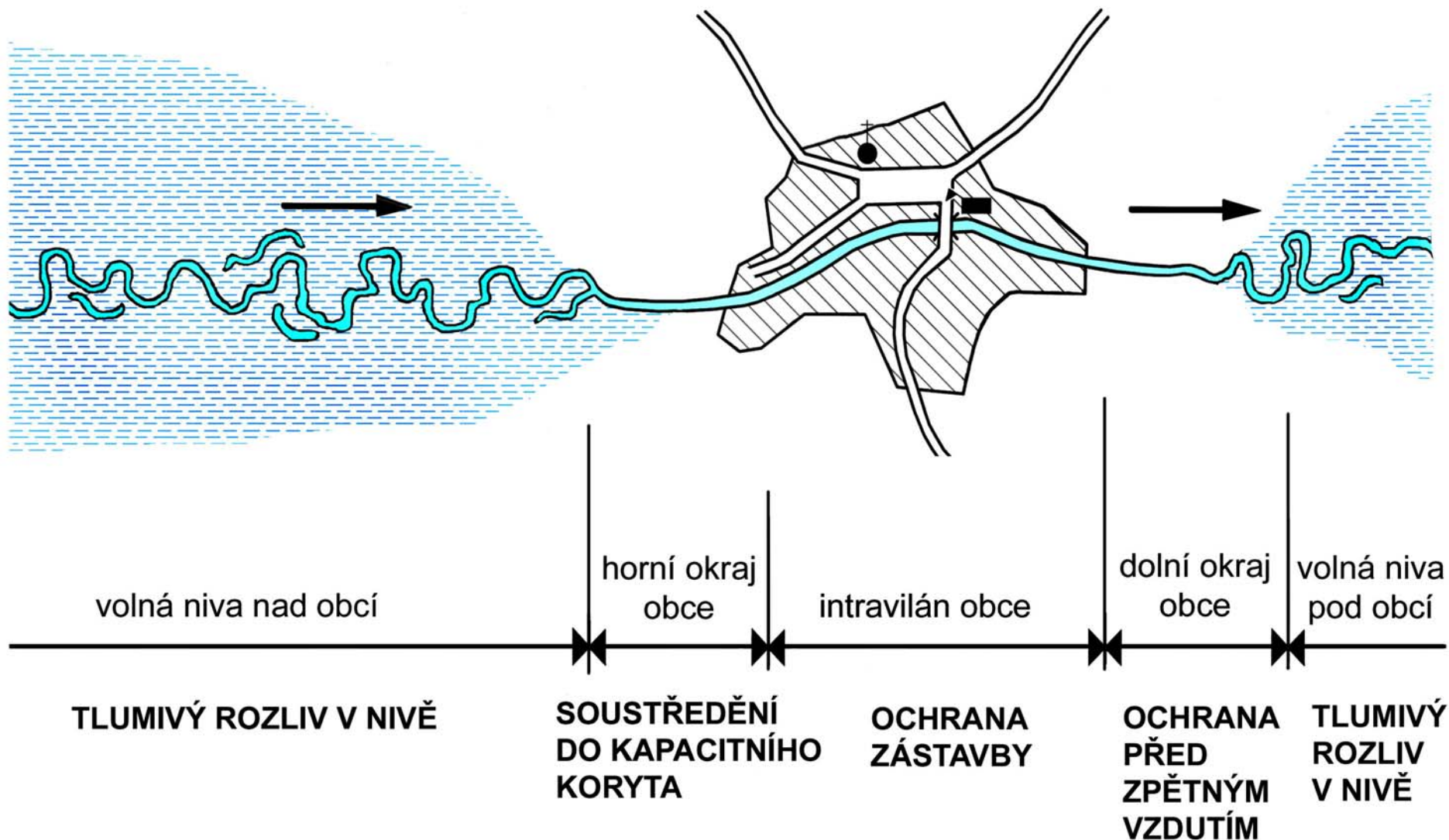
VOLNÁ KRAJINA:

INTRAVILÁN :

Přechody mezi zástavbou a volnou krajinou žádají citlivé přístupy

Bad Staffelstein

Hlavní požadavky na řešení koryta v intravilánu:

1. Průtočná kapacita a stabilita, potřebná pro ochranu zástavby
2. V daných podmínkách největší možná ekologická hodnota
3. Dobrý vzhled, pobytová hodnota, rekreační funkce

Kombinace revitalizace a protipovodňové ochrany

Miltach

Aiterhofen

Diferencovanost v příčném průřezu:

- hlavní koryto kapacitní pro povodňové průtoky
- kyneta ekologicky funkční za běžných a malých průtoků

Obnovení prostoru vodního toku

Kronach: plošné odtěžení terénu nivy na dolním okraji města
– omezení zpětných vzdutí směrem do historického centra

Proměnlivé podmínky
→ **členitost tvarů koryt
v trase**

Bad Staffelstein

Srovnejme: V trase úpravy v obci neproměnný profil

Litavka u Králova Dvora, 2009

Víceúčelovost prostoru koryt a niv

Schwarzenbach/Saale

- ekologicky příznivá členitost koryt a břehů
- prvky veřejné zeleně s rekreačními funkcemi
- komunikace pro pěší a cyklisty

Srovnejme: Říční perimetr s redukovanými funkcemi

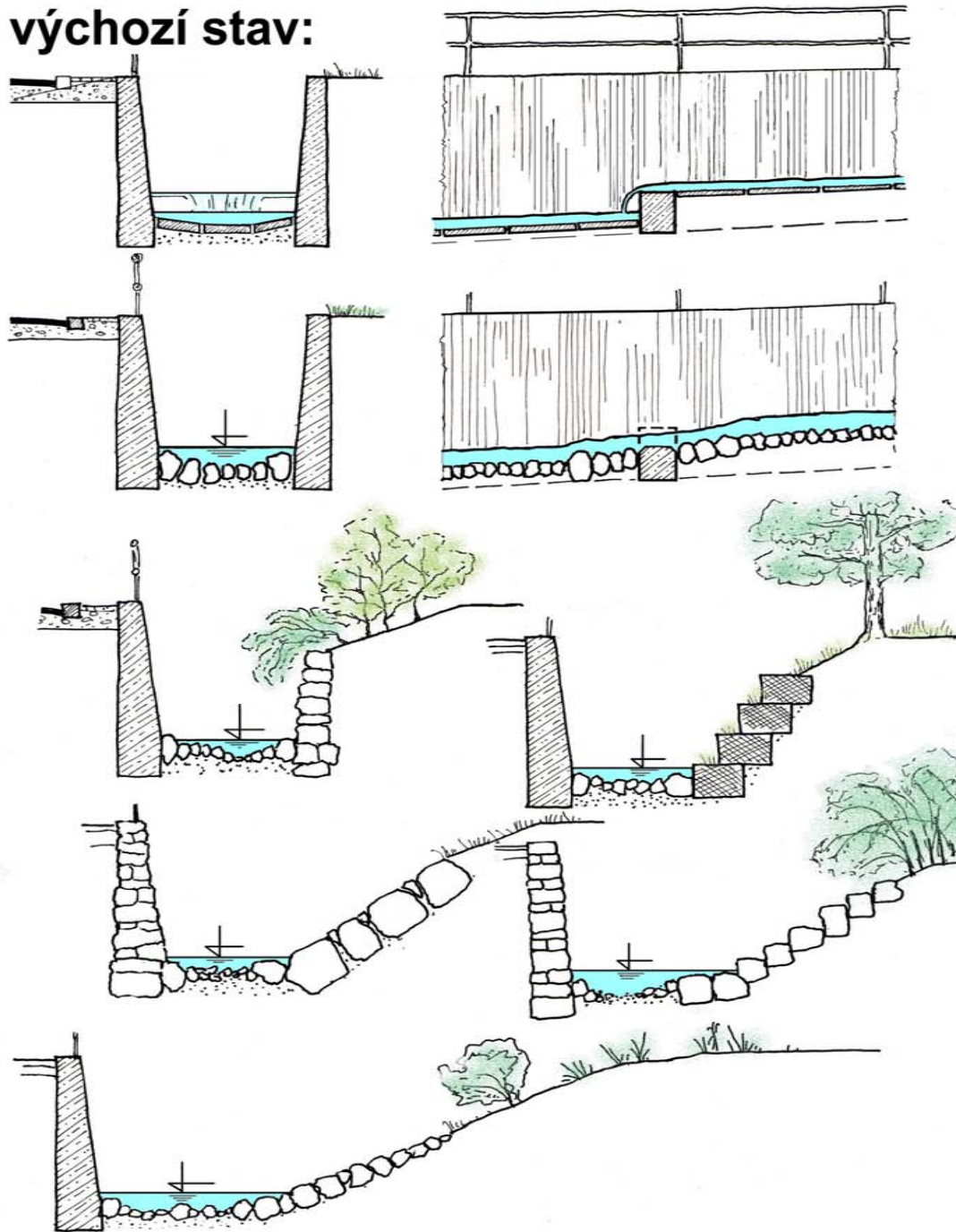

Červený potok v Hořovicích :

- pouze průtoková funkce
- jalové bermy
- ekologicky degradované koryto
- odpuzujícího vzhledu
- bezcenné pro pobyt a rekreaci
- přesto náročné na údržbu

výchozí stav:

Pragmatická řešení
ve stísněných
podmínkách

Bayreuth

**Oceňovat i částečná zlepšení
ekologického stavu**

Historické vazby

Ulm – návaznost úpravy toku na historické opevnění

Ulm

Vodní stavitelství se potkává s architektonickou tvorbou

Marktredwitz, 2006

**Vodní stavitelství se setkává se sadovnickou tvorbou -
zapojení do systémů veřejné zeleně**

Řešení pro lidi

Ulm

Přístupy k vodě

Ulm

Přístupy k vodě po svážnicích   Wertach, Augsburg

Posezení u vody

Neu Ulm

Specifická řešení ⇔ specifická úroveň nákladů

Časté řešení: Rozvolnění kynety na úkor bermy

Isara, Mnichov – stav před rozvolněním

jaro 2008

byl rozšířen ekologicky cenný prostor kynety,
vytvořena členitá břehová čára

Srovnejme:

Vltava v Českých Budějovicích, jaro 2009

**Výstavba jalové bermy s ekologickým potenciálem
asfaltového parkoviště**

V Mnichově už to bourají, my to teprve stavíme

O zemi, kde ještě i zítra bude včera

316 m

Image © 2010 AeroWest
Image © 2010 COWI A/S, DDO
© 2010 PPWK
© 2010 Tele Atlas

© 2009 Google

Data snímku: 8. duben 2006 – 25. srpen 2007

48°07'06.03" S 11°33'45.96" V výš. 0m

Výška pohledu 1.13 km

Bermy (nebo štěrkové lavice ?) pro rekreaci

Kyneta pro přírodu, berma pro rekreaci

Pegnitz v Norimberku

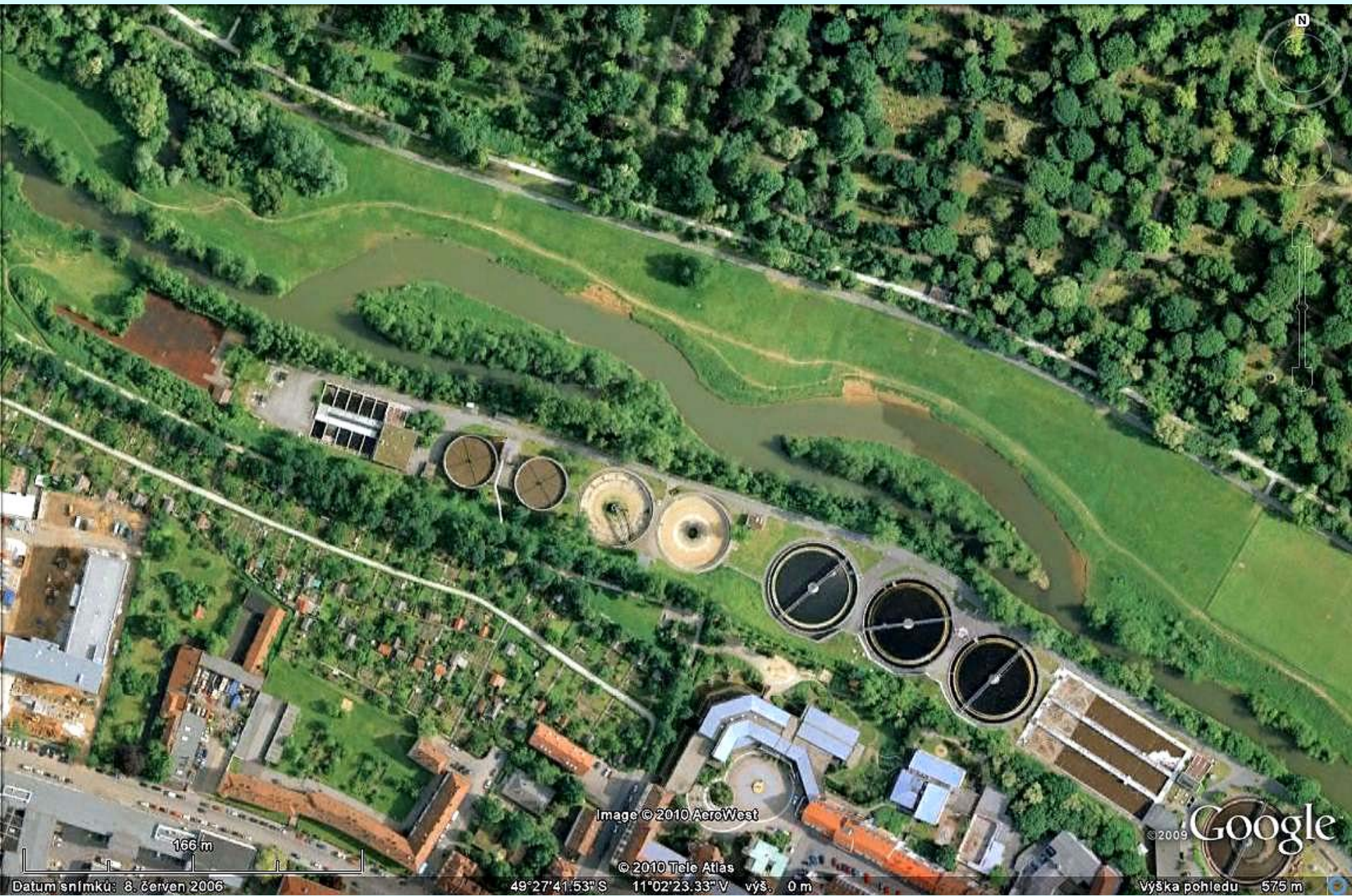

Image © 2010 AeroWest

© 2010 Tiele Atlas

© 2009 Google

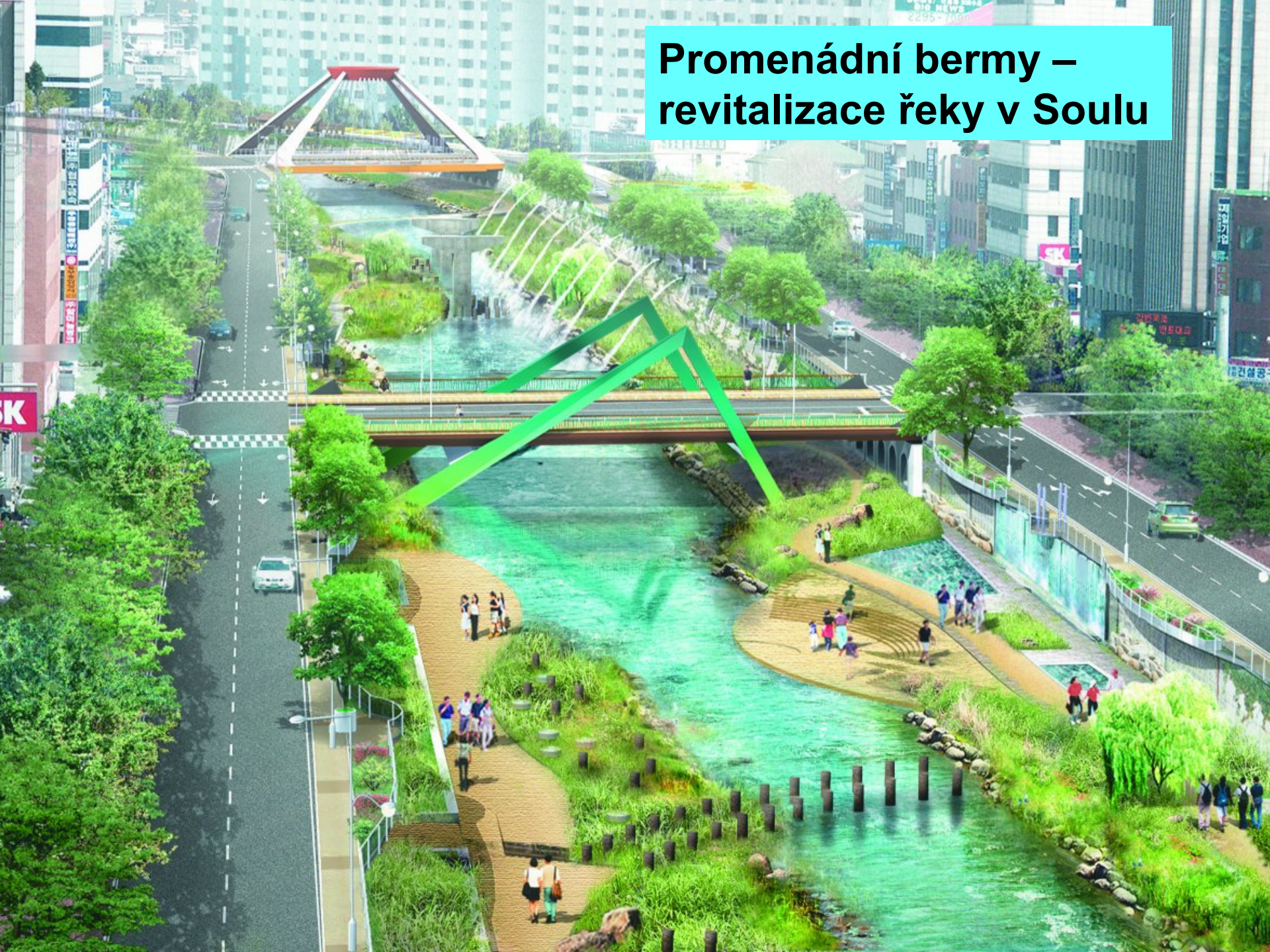
166 m

Datum snímku: 8. červen 2006

49°27'41.53" S 11°02'23.33" V výš. 0 m

Výška pohledu 575 m

Promenádní bermy – revitalizace řeky v Soulu

Posílení tvarové členitosti břehů

Povodňové rozvolnění řeky Wiesent v Ebermannstadtu (2007)

Litavka,
Králov Dvůr
2009

**Je škoda zaplnit říční perimetr suchým břehem
nebo jalovou bermou víc než je nezbytně
nutné.....**

Bad Staffelstein

- Zvětšení množství vody běžně zadržovaného v korytě
- sníženiny ve dně (dnové tůně)
  - dílčí zavzduť (bez vytvoření migrační překážky)

Rodach, Kronach

Zajištění členitosti hloubek a rychlostí proudění vody

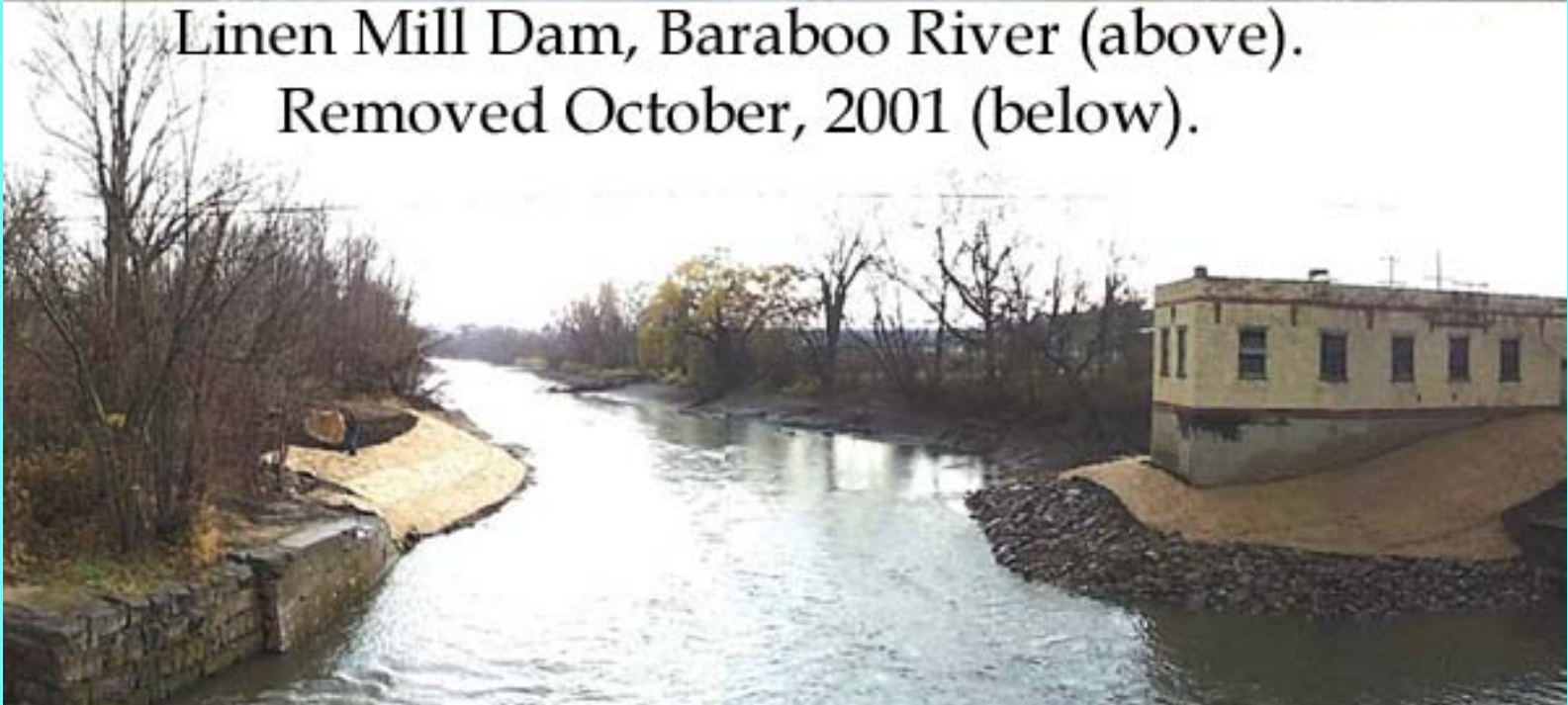
Obnova migrační prostupnosti odstraněním překážek

Pro vyhledávač: Dam Removal

Linen Mill Dam, Baraboo River (above).
Removed October, 2001 (below).

Obnova migrační prostupnosti přestavbou stupňů
na prostupné balvanité rampy

Obnova migrační prostupnosti výstavbou rybích přechodů

Weiden

Zajištění odpovídající kvality vody

DOPLŇKOVÉ PRVKY ŘEŠENÍ

Uliční koryta

Lutherstadt Wittenberg

Landshut

Povodňové ochranné koryto s přírodě blízkou kynetou

Aldorf

Landshut

Landshut

Landshut, Německo

Landshut

Zdroj: Google

N

204 m

Datum snímku: 4. březen 2000

Image © 2010 GeoContent
© 2010 Geocentre Consulting
© 2010 PPWK
© 2010 Tele Atlas

48°32'50.19" S 12°03'41.48" V. výš. 0 m

2009 Google

Výška pohledu 704 m

Voda ve fortifikacích

Neu Ulm

Voda v individuální zástavbě

Neu Ulm

Vodní hřiště

Amberg

Kronach

vodní parky

Hamburg

Městské vodní plochy

Brémy

Vodotrysky vodní hry

Magdeburg,
Hundertwasserův
dům

Hamburg

Žilina

Děkuji za pozornost